

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

економіки України та перехід на інноваційний шлях розвитку є ключовими завданнями державної економічної політики країни.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Антонюк Л. Л. Міжнародна Конкурентоспроможність країн: теорія та механізм реалізації. – К.: КНЕУ, 2004. – 275 с.
2. Економічна енциклопедія: у 3 т. – Т.2/ Редкол. С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 848 с.
3. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації/ Я. А. Жаліло, Я. Б. Базилук, Я. В. Белінська та ін.; за заг. ред. Я. А. Жаліло. – К.: НІСД, 2005. – 388 с.
4. Портер М. Международная конкуренция / М. Портер: пер. с англ. / под ред. В.Д. Щетинина. – М.: Междунар. отношения, 1993. – 316 с.
5. Проект Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки України. – Режим доступу: <http://iee.org.ua>
6. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України: моногр.: у 3 т. / За заг. ред. В.М. Гейця, В.П. Семиноженка, Б.Є.Кваснюка. – К.: Фенікс, 2007. – Т.3. – 556с.
7. The Global Comhettitiveness Report 2011-2012, World Economic Forum. – Режим доступу: <http://www.weforum.org>

РЕЗЮМЕ:

У роботі досліджено теоретичні основи формування міжнародної конкурентоспроможності країн. Визначено сильні та слабкі сторони економіки України порівняно з іншими країнами світу, проаналізовано чинники впливу на структурні процеси, запропоновано шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни за умов активізації інтегральних процесів і посилення тиску глобальної конкуренції.

Ключові слова: міжнародна конкурентоспроможність, інновації, інноваційний потенціал, інноваційна модель розвитку.

РЕЗЮМЕ:

В работе исследованы теоретические основы формирования международной конкурентоспособности стран. Определены сильные и слабые стороны экономики Украины в сравнении с другими странами мира, проанализированы факторы влияния на структурные процессы, предложены пути повышения международной конкурентоспособности страны в условиях активизации интеграционных процессов и усиления давления глобальной конкуренции.

Ключевые слова: международная конкурентоспособность, инновации, инновационный потенциал, инновационная модель развития.

SUMMARY:

The theoretical grounds for the formation of the international competitiveness of the countries is thoroughly considered. There were determined the strengths and weaknesses of economics of Ukraine in comparison with the other countries all over the world, there were analyzed the factors influencing on the structural processes, there were offered the ways to improve the international competitiveness of the country by activation of integral processes and intensification of global competition pressure.

Keywords: international competitiveness, innovations, innovative potential, innovative development model.

ПІДХОДИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВАЖЕЛІВ

Зінченко О.А., д.е.н., доцент кафедри економічного аналізу і фінансів ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання на чільне місце для власників та менеджменту виходять питання, що пов'язані з формуванням фінансової стратегії підприємств. Ефективність вирішення цих питань впливає на кінцеві результати діяльності підприємств, такі як приріст прибутку, ринкової вартості підприємства та доходів його власників. Від дієвості механізму формування фінансової стратегії залежить досягнення перманентної конкурентоспроможності підприємств. При цьому важливим питанням є удосконалення методико-прикладних підходів до розробки механізму формування фінансової стратегії підприємства за рахунок переносу акцентів на використання економічних та організаційних важелів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання розробки фінансової стратегії підприємства, а також питання, пов'язані з розробкою відповідного механізму широко розглянуті в економічній літературі [1-7 та ін.].

Так, автори роботи [1] визначають, що «фінансова стратегія включає методи та практику формування фінансових ресурсів, їх планування та забезпечення фінансової стійкості підприємства за ринкових умов господарювання та охоплює всі форми фінансової діяльності підприємства: оптимізацію основних та оборотних засобів, формування та розподіл прибутку, грошові розрахунки, інвестиційну політику.»

На нашу думку, також важливим є такий аспект, що підкреслюється авторами вищезгаданої роботи [1]: «Успіх фінансової стратегії підприємства гарантується, коли фінансові стратегічні цілі відповідають реальним економічним та фінансовим можливостям підприємства, коли чітко централізовано фінансове керівництво, а методи його є гнучкими та адекватними змінам фінансово-економічної ситуації».

Автор роботи [2] підтверджує, що елементи механізму фінансового менеджменту повинні нести в собі механізми і інструменти формування та реалізації фінансової стратегії. Далі в згаданій роботі автор виокремлює внутрішній, ринковий, державний та інші механізми регулювання формування фінансової стратегії [2, с.21].

А отже розробка відповідного механізму формування фінансової стратегії є актуальним питанням, що потребує більш детальної розробки та вивчення. Вважаємо за доцільне акцентувати увагу в даній статті саме на внутрішньому механізмі формування фінансової стратегії підприємства. Організаційні та економічні важелі впливу на її формування відіграють при цьому визначальну роль.

Авторами монографії [3] відзначено, що у загальному розумінні економічний механізм — це комплекс способів і засобів реалізації економічних методів управління, що застосовуються на засадах чинного законодавства [3, с.20].

Загальноприйнято, що формування організаційно – економічного механізму управління процесом чи об'єктом базується на наступних положеннях:

1) організаційно – економічний механізм складається з елементів та груп елементів, що є взаємозалежними та взаємопов'язаними, функціонування їх здійснюється одночасно за умови поєднання їх впливу та встановлення оптимального співвідношення між ними;

2) кожний конкретний елемент організаційно – економічного механізму виконує комплекс характерних функцій, однак результат роботи складових організаційно – економічного механізму є результатом роботи системи, на яку впливає закон синергії її елементів. Ця система, в свою чергу, є складовою діяльності підприємства взагалі та повинна відповідати його меті та стратегії;

3) організаційно – економічний механізм є динамічною функцією його складових та системою економічного, технологічного та організаційного взаємозв'язку між його елементами; він включає в себе механізм адаптації його структури до змін зовнішніх та внутрішніх факторів діяльності підприємства.

Виокремлення невирішеної проблеми. Отже, питання визначення організаційних та економічних важелів впливу на формування фінансової стратегії підприємства є недостатньо висвітленим в сучасній літературі і потребує більш детального розгляду.

Мета наукової статті. Виходячи з того, що організаційно - економічний механізм формування фінансової стратегії підприємства є

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

сукупністю відповідних принципів, методів, управлінських і організаційно - економічних заходів, та іншого інструментарію, спрямованого на формування фінансової стратегії та включає в себе його призначення, мету, задачі, принципи створення, часовий інтервал дії, структуру, задачі й результат діяльності кожного блоку механізму, необхідно розробити більш детально методичні підходи до його формування.

Результати дослідження. Загальновідомо, що ефективність розробки фінансової стратегії має значний вплив на примноження вартості підприємства, в тому числі шляхом оптимізації фінансування, зменшення вартості капіталу, зростання ефективності мобілізації та використання капіталу. І саме від формування дієвого фінансового механізму залежить ефективність виконання комплексу відповідних функціональних завдань, спрямованих на зростання фінансових показників діяльності підприємства.

Формування організаційно – економічного механізму формування фінансової стратегії на підприємстві повинне базуватись на комплексному та системному підході, який обґрунтовує наявність його елементів, конкретне встановлення функцій цих елементів та порядку їх реалізації, розробці відповідної системи принципів, методів та організаційних заходів. Оптимальною є розробка організаційно – економічного механізму, що включає в себе конкретні методики та інструкції щодо його впровадження, а також забезпечення чіткої реалізації фінансовим менеджментом підприємств його функцій.

На рисунку 1 представлено структуру нормативно – правового і інформаційно- організаційного забезпечення формування фінансової стратегії підприємства.

Ефективність організаційно – економічного механізму формування фінансової стратегії в значній мірі залежить від діючого на підприємстві рівня нормативно – правового, інформаційно – організаційного, соціально – економічного та екологічного забезпечення відповідної системи. При цьому важливо, щоб такі види забезпечення на підприємстві постійно удосконалювались (відповідно до вимог часу і поставлених перед підприємством завдань).

Безумовно, що в досягненні мети визначеної для підприємства фінансової стратегії важливу роль відіграє система стимулювання, зорієнтованість її на ключові аспекти розвитку виробництва. Моніторинг всієї сукупності чинників, які пов'язані з фінансовим станом підприємства, і постійний комплексний аналіз їх дії, роблять організаційно – економічний механізм гнучким та адаптивним до зовнішніх і внутрішніх умов розвитку і дозволяють коригувати процес формування фінансової стратегії підприємства відповідно до поставлених перед ним завдань.

Виважені управлінські рішення щодо формування фінансової стратегії починається з формування відповідного органу управління. Процес формування, структура і організаційно – економічні критерії оцінки такого органу управління повинні бути чітко регламентованими.

Спираючись на мету і завдання, орган управління формується на засадах оцінки фінансового, техніко – економічного рівня підприємства, структури і специфіки його виробництва.

Такий аналіз дозволяє визначити кількість і якість робітників в системі управління, їх структуру, ієрархію і функції.

Важливим аспектом управлінських рішень в галузі забезпечення формування фінансової стратегії підприємства виступає також їх методичний і регламентаційний супровід у вигляді певної сукупності матеріалів і документів. Ефективність органу управління формуванням фінансової стратегії в цілому і кожного конкретного робітника даного органу визначається відповідними організаційно – економічними критеріями.

Це значить, що організаційно – економічний механізм формування фінансової стратегії підприємства постійно повинен удосконалюватись у всіх його елементах і деталях. В теперішній час подальше удосконалення організаційно – економічного механізму формування фінансової стратегії повинне бути спрямоване на пошук якісних змін в розвитку підприємства і тим забезпечити максимальну величину його кінцевих результатів, що дозволить вирішити наступні завдання:

- Забезпечити підвищення ринкової вартості підприємства;
- досягти стабільної та перспективної конкурентоспроможності підприємства;
- забезпечити максимальну віддачу від інноваційних заходів на підприємстві;
- підвищити соціальний і екологічний рівень виробництва тощо.

В умовах інноваційності підприємства, коли ресурси стають все дорожчими, великого значення набуває раціональне використання фінансових ресурсів, основних засобів, оборотних коштів і робочого часу працівників. Саме в цьому напрямку і повинен працювати процес удосконалення організаційно – економічного механізму формування фінансової стратегії підприємства.

При цьому важливо відзначити, що організаційно – економічний механізм формування фінансової стратегії підприємства не є догмою. Він повинен змінюватись відповідно до тих вимог, які виникають в результаті розвитку суспільного виробництва, дії закону конкуренції тощо.

Рис.1. Структура нормативно-правового і інформаційно-організаційного забезпечення формування фінансової стратегії підприємства

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Висновки та пропозиції. Таким чином, розробка механізму формування фінансової стратегії підприємства дозволить вирішити наступні важливі завдання:

- 1) забезпечити зростання ефективності використання фінансового потенціалу підприємства у стратегічному періоді;
- 2) оптимізувати процес визначення перспективних напрямів фінансової діяльності та системи заходів щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- 3) забезпечити фінансові шабелі до підвищення ринкової вартості підприємства та зростання доходів його власників.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Фінанси підприємств: Підручник / [Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Бурак Л. Д., Булгакова С. О.; кер. кол. авт. А. М. Поддєрьогін; 5 вид., перероб. та доп.] – К.: КНЕУ, 2005. – 546 с.
2. Бланк И.А. Стратегия и тактика управления финансами / И.А. Бланк. - : К. – 1996. – 204 с.
3. Щелкунов В.І. Економічний механізм регулювання діяльності та розвитку виробничого потенціалу підприємств України / В.І. Щелкунов, О.В. Різниченко, В.А. Паламарчук – Київ, наук. Думка, 2003.- 188с., с.20
4. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: учебный курс / И. А. Бланк. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 656 с.
5. Филимоненков А. С. Финансы предприятий: учеб. пособие / А. С. Филимоненков. – К.: Эльга, Ника-центр, 2002. – 278 с.
6. Попова Р. Г. Финансы предприятий / Попова Р. Г., Самонова И. Н., Добросердова И. И. – СПб: Питер, 2001. – 224 с.
7. Радова Л.Д. Финансова стратегія в системі управління підприємством. / Л.Д. Радова, А.В. Череп. Держава та регіони. – 2005. -№2. – С.130-135.

РЕЗЮМЕ

В статті з метою підвищення ефективності фінансової діяльності розглянуті підходи до удосконалення механізму формування фінансової стратегії підприємства за рахунок використання організаційних і економічних важелів. Представлено структуру нормативно-правового та інформаційно-організаційного забезпечення механізму формування фінансової стратегії підприємства, а також організаційні вимоги до відповідного органу управління.

Ключові слова: фінансова стратегія, підприємства, конкуренція, фінансовий потенціал.

РЕЗЮМЕ

В статье с целью повышения эффективности финансовой деятельности рассмотрены подходы к усовершенствованию механизма формирования финансовой стратегии предприятия за счет использования организационных и экономических рычагов. Представлена структура нормативно-правового и информационно-организационного обеспечения механизма формирования финансовой стратегии предприятия, а также организационные требования к соответствующему органу управления.

Ключевые слова: финансовая стратегия, предприятия, конкуренция, финансовый потенциал.

SUMMARY

In the article with the purpose of increase of efficiency of financial activity going is considered near the improvement of forming mechanism financial strategists of enterprise for the set of the use of organizational and economic levers. The structure of the normative-legal and informative-organizational providing of forming mechanism is presented financial strategists of enterprise, and also organizational requirements to the proper organ of management.

Keywords: financial strategy, enterprise, competition, financial potential.

ГАЛУЗЕВІ ПОКАЗНИКИ ПЕРЕВІЗНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ ТА ЇХ ВНУТРІШНІЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК

Зова В.А., доцент, к.е.н. Донецького інституту залізничного транспорту

Постановка проблеми Залізничний транспорт є складною соціально-економічною системою із внутрішньою, тільки йому притаманною територіально-виробничою структурою. Залізниці самим тісним образом пов'язані з економікою і соціальним розвитком територій, на яких вони розташовані.

Донецька залізниця є складовою частиною залізничного транспорту України та пролягає по території Донецької і Луганський, частково Дніпропетровської, Запорізької і Харківської областей України. Основну часту території тяжіння Донецької залізниці складає Донецький економічний район.

Аналіз основних нормативно-правових документів, що регламентують діяльність залізничного транспорту на регіональному рівні, свідчить про високий ступінь централізації управління перевізним процесом і тісним взаємозв'язком окремих його операцій. Істотно відрізняється діяльність донецької залізниці від інших видів транспорту регіону, тому не випадково, що залізничний транспорт часто порівнюють з «конвеєром» або «годинниковим механізмом». Таким він представляється у технологічному та організаційно-управлінському відношенні - в розрахункових методах його виробничих потужностей, плануванні перевезень, управлінні вантажопотоками, фінансовою діяльністю і т.і.

Аналіз останніх досліджень та публікацій Проблемам забезпечення ефективності функціонування транспортних комплексів регіонів України присвячено ряд праць вітчизняних вчених, а саме М.І. Данька, В.Л. Диканя, Н.В. Якименко, Ю.В. Соболева, Л.О. Позднякової, О.Г. Дейнеки, Ю.С. Бараша, В.Д. Зеркалова, Л.Ю. Яцківського, Н.В. Чебанової, О.Г. Кірдіної [1-9] та ін. Однак не зважаючи на те, що проблемі транспортних комплексів регіонів нашої держави приділяється величезна увага, узагальнення та співставлення основних галузевих показників перевізної діяльності, їх внутрішній взаємозв'язок потребують подальшого визначення.

Визначення міри взаємозв'язку операцій перевізного процесу на залізничному транспорті робить його механічною, тобто детермінованою системою є **метою** даної статті.

Виклад основного матеріалу Ще в дореволюційні роки було відмічено, що вирішальне значення в підвищенні економічної ефективності діяльності залізниць мають якісні показники експлуатаційної роботи, серед них - оборот вантажного вагону. Якісні показники дозволяють оцінити, з якими витратами технічних засобів (головним чином, вагонів і локомотивів) виконується заданий обсяг перевізної роботи. Практика експлуатації радянських залізниць підтвердила особливу роль у підвищенні ефективності перевезень скорочення середнього часу обороту вагона - $O_{(в)}$, що визначається для мережі в цілому за формулою [1,2]:

$$O_{(в)} = \frac{N_{(в)}}{П_{(в)}} \quad (1)$$

де $N_{(в)}$ - робочий парк вагонів;

$П_{(в)}$ - середньодобове навантаження вагонів.